

Zhodnocení časopisu Československé psychologie V. 1961.

V pátém ročníku Československé psychologie je publikováno 23 českých a slovenských původních studií a dva články. 16 studií je věnováno teoretickým otázkám, 6 se opírá o materiál získaný experimentální metodou a jedna studie hodnotí osobnost a vědecké dílo prof. Dr. Josefa Stavěls. Jeden článek je věnován čtyřicátému výročí KSČ a požadavkům, které současná doba klade vůči psychologii a jeden KSSS a školní psychologie, které z tohoto programu vyplývají.

Kladně je třeba hodnotit snahu redakční rady vyvolat diskusi o některých aktuálních psychologických problémech. V tomto ročníku pokračovala diskuse k problému volního úsilí /k článku M. Brichteina/. Bylo publikováno v pátém ročníku dalších 5 diskusních příspěvků k této otázce: M. Vaňkáv, J. Bednářův, J. Macákův, J. Hrašeho, F. Bassinův. Plodnou diskusí uzavřel kritickou studií M. Brichtein.

V pátém ročníku se podařilo redakci získat větší počet slovenských příspěvků. Byla v něm publikována jedna slovenská studie, jeden diskusní příspěvek slovenský, čtyři slovenské recenze, tři slovenská metodická sdělení a jedna slovenská zpráva. Je to dosud největší počet slovenských příspěvků publikovaných v tomto časopise. O získávání slovenských příspěvků pečuje nyní člen redakční rady Dr. D. Kováč, C.Sc., vedoucí Psychologického laboratoria SAV.

Studie publikované v pátém ročníku řeší problémy z psychologie obecné /3/, z pedagogické psychologie /1/, z klinické psychologie /5/, z psychofysiologie /1/, ze zoopsychologie /1/ a z ekonomické psychologie /4/. V tomto ročníku převažuje tematika z obecné psychologie. Studie z pedagogické psychologie jsou uveřejňovány v časopise Pedagogika. Počet našich studií z pedagogické psychologie bude postupně vzrůstat, poněvadž během příštích let bude ukončena řada dílčích úkolů hlavního problému XIV-2-2: "Psychologické základy výchovy v komunistické společnosti" /ze státního plánu výzkumu/. V časopise by měly být ve větším počtu publikovány aspoň některé převážně teoretické studie z pedagogické psychologie.

V pátém ročníku byla věnována odůvodněně zvýšená pozornost metodickým otázkám. Redakce uveřejnila devět sdělení, z nichž 7 pojednává o experimentálních metodách. Větší pozornost by měl časopis věnovat teorii diagnostických metod a jejich validitě. Dobře referuje časopis o rozvoji psychologie u nás a v zahraničí /21 zpráv/. Časopis otiskl také zkrácený překlad velmi závažného úvodu z časopisu *Voprosy psichologii s nazvam "Psichologii do služeb komunistické výchovy"*. Kladně je třeba také hodnotit instrukтивní zprávy z různých konferencí a sjezdů.

Počet referátů a recenzí o cizích publikacích se poněkud zvýšil /45/, počet recenzí o domácích publikacích poněkud klesl /5/, počet referátů o zahraničních psychologických časopisech /a z příbuzných oborů/ se zvýšil /20/. V tomto ročníku není ani jeden syntetický referát. Časopis by také měl hodnotit celoroční naši psychologickou publikační činnost.

Dosevační nesnadná přístupnost cizí odborné literatury všem Psychologům na různých pracovištích přiměla redakci k tomu, že i v pátém ročníku bylo věnováno referátům, recenzím a zprávám o cizích časopisech téměř jedna třetina časopisu rozsahu časopisu /117 stran/, /článkům a sdělením 241 stran/.

Cenné jsou bibliografické údaje o české a slovenské psychologické literatuře za rok 1960.

Celková úroveň pátého ročníku je po stránce odborné i ideologické uspokojivá. Hodnota jednotlivých studií je různá. Naše studie se úrovní vyrovnají psychologickým studiím v zahraničních časopisech. Redakce se snaží stále zlepšovat úroveň časopisu po všech stránkách. Postupně bude třeba, aby časopis věnoval zvýšenou pozornost řešení základních teoretických problémů v celé oblasti psychologie, k čemuž do jisté míry přispěla i celostátní koordinace základního výzkumu, celostátní perspektivní plán výzkumu a brzké dobudování vědeckých psychologických pracovišť.

- 3 -

Z celkové psychologické produkce v roce 1960, čítající 234 bibliografických údajů, uveřejnil časopis jen 34 článků a sdělení tj. 14.5%. Redakce dostává stále větší počet hodnotných studií a nemůže je všechny při nezvětšeném rozsahu časopisu v témž roce publikovat. Proto je třeba rozsah časopisu zvětšit. Rovněž z vysokých požadavků, které kladé strana a vláda u nás a v SSSR na psychologii, vyplývá, že psychologové budou potřebovat v roce 1962 a v dalších letech větší rozsah časopisu, aby mohli publikovat i obsáhlejší studie o výsledcích vědeckovýzkumné práce ze všech odvětví psychologie a účinně svou prací přispívat k budování komunistické společnosti u nás.

Náklad časopisu je 1200 výtisků a je rozebrán.

Vilém Chmelař v.r.